

Władysław Wyszowadzki

"Jezus nam przebacz :
przygotowanie do sakramentu
pojednania", Andrzej Franciszek
Dziuba, Warszawa 2009 : [recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 49/1, 231-233

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Nadolskiego oraz daje dobry pogląd na literaturę przedmiotu w niemieckim obszarze językowym.

Ks. Piotr Waleńdzik

Bp Andrzej Franciszek Dziuba, *Jezus nam przebacza. Przygotowanie do sakramentu pojednania*, Ilustracje Janusz Tycner. Warszawa, Instytut Wydawniczy PAX 2009, ss. 64.

Posługa Kościoła niesie w sobie zadania przepowiadania, aż na krańce świata, sprawowania sakramentów czy szerszej kultu i posługi charytatywnej. Jest to niezwykle bogactwo zewnętrznych znaków, które jednak dopiero nabierają pełnego sensu, gdy stają się manifestacją wewnętrznej łaski. Kościół, jako wspólnota zbawcza, jako lud Boży Nowego przymierza wręcz żyje tą posługą, choć jest ona zawsze adresowana do konkretnych osób.

Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej spełniają szczególną rolę. W tym kontekście problematyka Pierwszej Komunii świętej jest jednym ze szczególnie ważnych zagadnień katechetycznych i duszpasterskich. To pełne wchodzenie w Eucharystię, Sakrament Miłości. Zrozumiałym jest zatem, że przykładła się do tego tak wielką uwagę, wiele energii i środków. To przecież szczególnie ważny, wręcz szczytowy sakrament w procesie dojrzałości chrześcijańskiej. Jakże wymowne jest zaangażowanie rodziców, dziadków, chrzestnych, grup animacyjnych, katechetów i duszpasterzy.

Jednocześnie jawi się pytanie o sakrament, który poprzedza pierwszy pełen udział w Eucharystii, a więc o pierwszy sakrament pokuty i pojednania. Jakże inaczej jest on postrzegany. Czasem wręcz traktowany jako swoisty dodatek, niekiedy już nie praktykowany, bo ponoć dziecko w tym wieku nie jest jeszcze w stanie świadomie rozeznac swego postępowania w płaszczyźnie etyczno-moralnej. Po co zatem je narażać na stresy i wmawiać mu to co i tak nie będzie w pełni świadomie przeżyte.

Właśnie wobec przygotowania do pierwszego sakramentu pojednania bp Andrzej F. Dziuba z Łowicza, profesor teologii moralnej w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie proponuje interesującą i zarazem oryginalną pomoc katechetyczną oraz duszpasterską. To niewielka książka jest, jak mówi w specjalnym liście kard. J. Glemp, Prymas Polski, „o dobrym Bogu. Kocha Cię On i przebacza Ci grzechy w Sakramencie Pojednania” (s. 4).

Autor proponuje siedem scen biblijnych i jedną o św. Franciszku z Asyżu, które przybliżają systematycznie najważniejsze elementy i zarazem etapy

sprawowania sakramentu pojednania. Opowiedziane są one ciekawym i sugestywnym językiem. To m.in. wskazanie na wezwanie do czynienia dobra, przebaczenia sobie wzajemnie, proszenia o przebaczenie czy do naśladowania Chrystusa. Wszystkie one złączone są z przekazem katechetycznym konkretnych prawd wiary i życia chrześcijańskiego z którymi ma odpowiedzialnie spotkać się dziecko.

Cała książka ubogacona jest bardzo sugestywnymi rysunkami, które swym ciepłem i pozytywną kolorystyką jeszcze bardziej zbliżają twórczo do sakramentu pojednania. Można wręcz powiedzieć, że prezentują go jako ludzki sakrament. Pozytywny wyraz twarzy poszczególnych bohaterów, a zwłaszcza dzieci skłania do osobistej refleksji i otwiera ku temu sakramentowi. Co więcej, rysunki te czynią poszczególne treści słowne jeszcze bardziej zrozumiałymi.

Ciekawym zabiegiem są liczne wykropkowane i puste miejsca, które winno wypełnić czytające dziecko. Jest to okazja do osobistej refleksji, pewnych wyborów i decyzji, w których jest szansa udzielenia własnych odpowiedzi. Zatem będzie to osobiste zaangażowanie i do tego winno być skłaniane dziecko. Czyni to z książki bardzo osobistą pomoc, a zatem nie może nią posłużyć się już w pełni inne dziecko. Wydaje się jednak, że poprzez te zabiegi ma książka ta stać się także swoistą pamiątką pierwszego sakramentu pojednania.

W ostatniej części zamieszczono interesujący rachunek sumienia. Jest to znakomita propozycja odpowiadająca percepcji dziecka i zwracająca uwagę na kwestie, które bezpośrednio go dotyczą. Na końcu dodano jeszcze przypomnienie, swoiste streszczenie przekazanych treści. To ważny zabieg pedagogiczny.

Prezentowana książka umiejętnie łączy w sobie elementy teoretyczne i praktyczne. Wszystko to wpisane jest w pedagogiczne wymagania nauczania w tym właśnie wieku szkolnym i katechetycznym. Taka opcja daje szansę głębszego i poważniejszego uczenia nie tyle o sakramencie pojednania co bardziej uczenia samego sakramentu, a to wydaje się szczególnie ważne w kontekście świadectwa wiary i życia chrześcijańskiego.

Książka ta może być bardzo przydatnym materiałem pomocniczym w katechezie przygotowawczej do pierwszej spowiedzi i Komunii św. Ważnym jest, aby te ważne momenty inicjacji chrześcijańskiej były odpowiednio przygotowane, a następnie przeżywane. Być może taki materiał pozwoli odsunąć na dalszy plan liczne elementy zewnętrzne i organizacyjne, a bardziej skoncentrować się na istocie spotkania z Bogiem. Z powodzeniem po książkę tę mogą sięgać i młodsze dzieci, zwłaszcza z pomocą rodziców.

Wydaje się także, że książka bpa Andrzeja F. Dziuby może oddać bardzo wielką przysługę w środowiskach polonijnych, zwłaszcza w bezpośredniej pracy rodziców z dzieckiem. Być może także sami rodzice przy tej okazji przypomną sobie wiele elementów orędzia wiary i życia chrześcijańskiego. Oto bowiem ich dziecko właśnie wchodzi coraz pełniej i bardziej świadomie w tę samą wiarę. Może w takich sytuacjach i sami rodzice łatwiej odkryją i chętniej powrócą do swoich chrześcijańskich korzeni, jednak nie tylko w sensie zewnętrznym (np. zwyczaje czy tradycje) ale bardziej jako kategorii codziennego życia.

Ks. Władysław Wyszowadzki (Londyn)

Bogdan Gieźza SDS, *Dlaczego modlimy się za kapłanów? Znaczenie dnia kapłańskiego*, Kraków, Wydawnictwo Salwator 2010, ss. 141.

Problematyka kapłaństwa jest szczególnie ważnym tematem w całej refleksji Kościoła. Ten znak sakramentalnej rzeczywistości zbawienia jest jednym z istotnych, wręcz istotowych elementów pielgrzymującego Ludu Bożego Nowego Przymierza. Zatem wszelkie refleksje stanowią dotykanie samego kapłaństwa, a zwłaszcza tych, którzy zostali w nie wpisani, w stosownym stopniu w święceniach.

Autorem prezentowanego opracowania jest długoletni prowincjał Księży Salwatorianów w Polsce. Aktualnie jest profesorem w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. Jest autorem wielu książek i artykułów, omówień oraz opracowań i recenzji. Z jego inicjatywy i pod jego redakcją ukazują się studia naukowe redagowane przez polskich salwatorianów (ukazały się cztery roczniki).

Całość prezentowanej książki otwiera wymowna dedykacja: „Mojemu Mistrzowi ks. profesorowi Romualdowi Rakowi” (s. 5). Z kolei zamieszczono interesujące wprowadzenie (s. 7-11). Treściowo książka została podzielona na 10 bloków tematycznych.

Dla schematycznego ukazania zawartości treściowej warto przytoczyć tytuły poszczególnych bloków tematycznych: 1. Rozwój duszpasterstwa powołań w Kościele powszechnym (s. 13-16); 2. Geneza dnia kapłańskiego (s. 27-42); 3. Kościelna aprobata (s. 43-52); 4. Propagowanie dnia kapłańskiego (s. 53-60); 5. Istotne elementy dnia kapłańskiego (s. 61-68); 6. Kolejne inicjatywy i chwalebne zwieńczenie (s. 69-77); 7. Dzieła powołań w kontekście aktualnych zasad duszpasterstwa powołań (s. 79-89); 8. Rozwój dnia kapłańskiego w Polsce (s. 91-103); 9. Działalność Salwatoriańskiego Ośrodka